

Nr 372

Av herr **Swedberg m. fl.**, i anledning av riksdagens revisorers uttalanden rörande socialpolitiken.

Statsrevisorerna har i sin berättelse till årets riksdag förordat en översyn av socialpolitikens olika former, främst omfattande en detaljundersökning av hur socialpolitiken jämte inkomstförskjutningarna i övrigt faktiskt har verkat under senare år. Vi delar revisorernas uppfattning om behovet av en sådan översyn för att främja en anpassning av socialpolitiken till samhällsutvecklingen i övrigt.

Såsom revisorerna påpekat har nya ekonomiska betingelser i många fall mer eller mindre djupgående förändrat förutsättningarna för olika hjälpformer.

Ett problem som i detta sammanhang särskilt bör uppmärksammas är, att trots den snabba välständsstegringen under de senaste decennierna alltjämt ett stort antal personer i arbetsför ålder enligt tillgänglig statistik redovisar mycket låga inkomster. Av uppgifter som publicerats av 1955 års statsskatterevison i dess betänkande om nya skatteskalor (SOU 1955:48, sid. 58) framgår att av de gifta inkomsttagarna (samtaxerade äkta makar räknas som en inkomsttagare) i mellanåldrarna 25—67 år 1954 30 273 hade inkomst på mindre än 3 000 kronor. Av ensamstående inkomsttagare i samma åldrar hade 56 000 en inkomst som understeg 2 000 kronor samt 155 370 inkomsttagare en inkomst som var lägre än 3 000 kronor. Såsom påpekades i motioner vid föregående års riksdag (I:397 och II:467) är det emellertid ej möjligt att på grundval av tillgängligt material avgöra vilka grupper som släpar efter. Med anledning härav framhölls i nämnda motioner det angelägna i att man lokaliserar dessa grupper, undersöker deras läge och vidtar erforderliga åtgärder för undvikande av nödsituationer. I yttranden över nämnda motioner påvisade socialstyrelsen och statistiska centralbyrån, att en tillfredsställande undersökning av dessa problem förutsatte inte blott en ytterligare bearbetning av inkomststatistikens material, utan även genomförandet av vissa urvalsundersökningar, byggda bl. a. på intervjuer. Sådana undersökningar har redan utförts bland folkpensionärer, nyblivna änkor samt ensamstående mödrar. Andra grupper, vilkas levnadsförhållanden är mindre väl kända, nämndes av socialstyrelsen i dess yttrande, nämligen partiellt arbetsföra, tidigare hemarbetande kvinnor som tvingats ut på arbetsmarknaden samt familjer där försörjningsbördan åvilar hustrun.

Allmänna beredningsutskottet var i sitt utlåtande nr 19 icke berett att tillstyrka en utredning i full överensstämmelse med de i motionerna angivna riktlinjerna, men förordade fortgående undersökningar av mindre grupper, varvid det skulle ankomma på Kungl. Maj:t att föranstalta om att mindre grupper göres till föremål för detaljerad statistisk undersökning i de fall närmare känne-

dom om sådan grupps ekonomiska läge och levnadsförhållanden kan anses påkallad. Riksdagen biföll utskottets förslag att i skrivelse till Kungl. Maj:t ge till känna vad utskottet anfört i anledning av motionerna.

Enligt vår mening kommer denna fråga i ett nytt läge genom det av statsrevisorerna ställda förslaget om en översyn av socialpolitiken. Det synes oss sålunda angeläget att en kartläggning av de lägsta inkomstgrupperna och deras levnadsförhållanden genomföres i samband med en sådan översyn. Denna kartläggning skulle kunna skapa ett underlag för bedömningen av ifrågavarande gruppers hjälpbehov samt utformningen av effektiva åtgärder för att inom ramen för den framtida socialpolitiken tillfredsställa dessa behov.

Med stöd av det anförda föreslår vi,

att riksdagen i samband med behandlingen av statsrevisorernas berättelse måtte uttala att Kungl. Maj:t i samband med den av statsrevisorerna föreslagna översynen av socialpolitiken måtte verkställa en kartläggning av de lägsta inkomstgrupperna och deras ekonomiska läge för att därigenom möjliggöra en riktig bedömning av vilka åtgärder som är ändamålsenliga när det gäller att förbättra deras villkor.

Stockholm den 26 januari 1957

Brita Elmén

Ture Königson

Gustav Boija

Henning Gustafsson
i Skellefteå

Ruben Swedberg

Martin Larsson

Manne Ståhl
